Budapest, 1892. márczius 23-án. Jüdisches Volksblatt. II. évfolyam 36. sz.

יידישעס פאָלקסבלאַטט

אונפארטייאישעס אָרגאַן פיר פאָליטיק אונד יידישע אינטערעססען.

Megjelenik hetenkint 3-szor: hétfőn, szerdán és pénteken.
עריישיינט דריימאל וואָכענטליך: מאָנטאג, מיטטוואָך אונד פרייטאג.
אנצייגען אונד קאָנקורזע פאָן נעמיידנען ווערדען ביללינסט בערעכנעט.
רעדאַקציאָן אונד עקספעדיציאָן: בודאפעסט, וואורמדאָף.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
פרענומעראַציאָנס-פרייז דעם בלאטעס:
אין קסטעריייך-אונגארן:
גאנציאהריג 8 גולד, האלביאהריג 4 גולד, פיערטעליאהריג 2 גולד.
פיר דאס איילאנד:
גאנציאהריג 10 גולד, האלביאהריג 5 גולד, פיערטעליאהריג 2 גולד, 50 קר

פרענומעראַציאָנבוכדרוקער, וואָ דיא אנזייגען זינד צו ריכטען אן
דיא רעדאַקציאָן דעס
„יידישעס פאָלקסבלאטט"
בודאפעסט, וואורמדאָף.

Felelős szerkesztő: DORNBUSCH MÓR.
בודאפעסט מיטטוואָך כ"ד אדר תרנ"ב. הערויסגעבער אונד רעדאקטער: מ' דאָרנבוש. צווייטער יאהרגאנג, נומער 36

וויען אונד בערלין.

— דער אנטי-סעמיטיסמוס אין דייטשן ביידען רעדיגענגען. —

צו גלייכער צייט פאנדען ענדע פאָריגער וואָכע אין וויען אונד אין בערלין יודענפיינד-ליכע קונדגעבונגען שטאטט. אים וויינער נעמיינ-דערשטהע זאָוואָהל וויא אים פריישיגען אבנעאָרד-נעטצונהריזע וואורדע מיט פרעכער אונפערבלימט-הייט דיא בעדויפטונג אויפגעשטעללט. דאס דיא יידישע רעליגיאָן אידרען בעקענערן פאָרשרייבט, ניכט-יודען אבצושלאטען אונד דאס בלוט דערזעל-בען צו רטועלען צוועקקען צו געברויכען.

וואהרענד אבער אין וויען איין יידישעס מיטטגליעד דעם נעמיינדעראטהעס, דר' שטערן, דיעזע שאָן זאָ אָפט קלאר ווידערלעגטע בעשולד-דיגונג צוריקקוויזען מוסטע, פאנד זיך אים פריישי-שען אבגעאָרדנעטנהריזע איין ניכט-יידישער נע-לעדרטער פאָן איראָאָאישעס רופע, פראָפעסאָר ווירכאָוו, דער דיעזעם אנטי-סעמיטישען בלאָזאינג אונד דעם אונערמידליכען פאָרדערער דעס-זעלבען, דעם זויבערן עקס-האָפפרעדיגער שטאָק-קער, מיט צינדענדען וואָרטען ענטגעגענטראט. שטאָקקער זיטצט אויף דער רעכטען זייטע דעם אב-געאָרדנעטענהריזעס נעבען מאָנגערן, דיא אָנגסט קיינע יודענפרעסער זינד, הייטע אבער דען אנטי-סעמיטיסמוס שווייגענד דולדען. אן דיעזע מאָנגער ריכטעטע ווירכאָוו פאָלגענדע וואָרטע:

„זאָ, מיינע הערערן, טהון זאָ, אלס ווירדען זיא דען אנטי-סעמיטיסמוס פיר איינע קליינינקייט האל-טען. ווענן זיא אין איהרען רייהען דען אנטי-סעמי-טיסמוס דולדען, זאָ זינד זיא דאפיר פערענטוואָרטליך צו מאכען. זאָלאנגע זיא שטאָקקער אונטער זיך האבען, זאָ לאנגע זינד זיא פיר איהן פערענטוואָרט-ליך. ווייר וויסען יא, דאס שטאָקקער'ס אנגעריער מענש ניכט נעראדע זעהר פינפהליג איזט. דאס קאָנגען ווייר יא אים נעריכטיליכען פערהאנדלונגען קאָנגשטאטירען. (אונרוהע רעכטס.) אין איינעם בע-ריהמטען פראָצעסס האט ער יא אויסגעפיהרט. דאס ער איינען געוויסען צייטען, נאכדעם עוואלד, דען ער זייט יאהרען גוט קאנגטע, צום ערסטען מאלע זעהע. (נראָבע אונרוהע רעכטס.) ווייר מיסען הערען שטאָקקער דארויף פעסטנאגעלן. (צושטימונג לינקס.) ווייר מיסען דיא אויסוויכסע בעזייטיגען אונד זיא דעם לאנדע גענעגאביבער אין איהרער גאנצען שרעקקליכקייט דארשטעללען. (לאכען רעכטס.) זיא האבען בעזאָנדערע גיינונג צור הייטעריקייט. אך קאנן קאָנשטאטירען, דאס אלס אין ערנסטהאפטער וויייזע דיא שאָרען דעס אנטי-סעמיטיסמוס בעדאנ-דעלט וואורדען, שטאָקקער אונד זיינע פריינדע מעדרמאלס איין פערלעגענהייטס-געלאכטער הערען ליעסען. (זעהר גוט! לינקס.) איך האָבטע געווינשט, איינען פאָטאָגראפישען אפפאראט צור שטעללע צו האבען. איך וויירדע מיר דאס פערגינגען געבאכט האבען. דיעזע געזיכטער פיר דיא נאכוועלט אויפ-צובעוואהרען. (נראָבע הייטעריקייט לינקס.) עס איזט אויך אויספיהרליך אבער איינען אייד (אונרוהע רעכטס) פערהאנדעלט וואָרדען, דען שטאָקקער אבגעלעגט האט, אונד דאס נעריכטליכע אורטהייל שטעללט פעסט, דאס דער צייגע שטאָקקער זיך בעוואוסט מיט דער וואהרהייט אין ווידערשפרוך געזעטצט האבען. (הערט! הערט! לינקס; נראָבע אונרוהע רעכטס.) איך ווירדע דארויף ניכט צוריקק-געקאָמען זיין, ווענן דיא הערען הייטע ניכט גע-גען אונזערע יידישען מיטבירגער זאָ פאָרגעגאנגען וואָרען, וויא עס אין דער געשיכטע אונזערעס פא-טערלאנדעס אונד דען מייסטען לאנדערן פאָלל-שטאנדיג אונערהערט איזט. אָבלכע אנגרעפפע אויף דיא יוסטיץ פפלעגטען פעריוצונגען, ווענן זיך איינע רעליגיאָזע ענטוויקקלעטע אונד דאס שטאאטסווזען אומגעשטירצט וואורדע. ווענן דיא יוסטיץ ניכט מעהר אבער דיא פארטיען ערהאבען איזט, דאנן זינד ווייר ווייט גענוג. דאס איזט יא דאס אונגליק, דאס שטאָקקער דורך זיינען מאָראלישען כאראקטער איינען זאָלכען אונדיילפאָללען אינפלוס אויסגעאיבט האט. (לאכען רעכטס; אבגעאָרדנעטער שטאָקקער לאכט גלייכפאללס. דא קאָממט דאס פערלעגענהייטס-לאכען בייא שטאָקקער וויידער. (היטעריקייט לינקס.) דאריבער לאכט מאן ניכט, דאריבער שאָמט מאן זיך! (לעבהאפטער בייפאלל לינקס; לאָרם רעכטס.) דיעזעס לאכען צייגט איינען צושטאנד דעס אינגערן, דען אך אויפס טיעפסטע בעקלאגע. (לעבהאפטער בייפאלל לינקס.) וויא קאנן מאן אבער זאָלכע דינגע נאָך לאכען? לאכען זיא אין דיעזעס אורענגבלינקקע, זאָ לאכען זיא אבער זיך זעלבער. זיא האבען דיא מאסען דאראן געוואָהנט, מיט פערלייטונגען אומצונעהען, דאס איזט איהר זיטעטאמיטיעס בעשטערבען געוועזען. (נראָבע לאָרם רעכטס. רופע: דא האָרט דאָך אל-לעס אויף! ווייר זינד פראָה. דאס אין דער בעפאָל-קערונג דער הייליגונגס-פראָצעסס זיך קונדגיבט, דאס שטאָקקער אללמאָליג זיינעס אינפלוסעס בערויבט ווירד. (זעהר ריכטיג! לינקס; ווידערשפרוך רע טס.)

זאָ שפראך פראָפעסאָר ווירכאָוו, איינע דער ערסטען קאפאצימאטען דייטשלאנדס, צור בע-שטיצונג דער אנטי-סעמיטען אונד איהרער העל-פערסהעלפער.

אונד אין וויען? אים וויינער נעמיינדעראטהע האט דאס פובליקום פיר דיא אנטי-סעמיטען אין זאָ לאָרמענדער וויייזע פארטייא ערגריפפען, דאס דיא נאלעריין נעריימט ווערדען מוסטען. פאָרגעבטערן קאם עס אים וויינער נעמיינדעראטהע צו אונער-הארטען שקאנדאלען. אנטי-סעמיט לוענער זוכ-טע דיא אייפערזוכטען זיינעס נעזיננונגס-גענאָסען שטיינער (בעצעגלוך דער אונטערשטיצונג דער ארבייטסלאזען) צו רעצטפערטיגען אונד אנטזו: „ווייר ווערדען ניכט ראסטען אונד דיא בעפאָלקערונג ווירד ניכט רוהען, ביז ניכט דר' ריכטער אונד נעמיינדעראטה דר' פריעדיונג אוהרע אייסע-רונגען איבער שטיינער וויידערוופען, אָדער דען גע-מיינדעראטה פערלאנגען אבגעזעטצט אונד ווערדען." — דיעזע וואָרטע וואורדען פאָם פובליקום מיט דעראַרטיגען צושטיממונגסרופען בעגלייטעט, דאס דער פאָרזיטز-צענדע זיך פעראנלאססט זאה, דיא ריימונג דער נאלעריין אנצוארדענען, וואס זייט דעם בעשטעהען דעס וויינער נעמיינדעראטהעס נאָך ניכט פאָרגע-קאָממען איזט.

טאגעס-נייאיגקייטען.

(איהרע מאיעסטאָט דיא קאָנינין) איזט בייא בעסטעס וואָהלבעפינדען אין קאָרפו אנגעקאָממען.

(איבער דיא פריישישע מיניסטער-קריזע) טרעפפען נאָך פאָרט-וואהרענד מעלדונגען אין. דיא איינאנדער ווידער-שפרעכען. נאך אין גינגען אָבלל ריישקאנצלער קא-פריווי אונערשיטעטליך בייא זיינער אבדאנ-קונג בעהארען. אנדערע וואָללען וויסען, דאס ער וואָהל קאנצלער בלייבט, יעדאָך אויפהאָרט מינים-טער-פראזידענט צו זיין. דער ריקקטריטט דעס קולטוסמיניסטערס צעדליין ווירד גינגענדס בע-צווייפעלט.

(דיא באראָן היר ششען ניטער.) אים וויינען ווירד נעמעלדעט: באראָן היר ششען ווייען ווירד נעבענבוהרטיג אין פראנקרייך ווייל, האט זיינען וויינער ראָיאלטאָטען-אנגעגטען בעאיס-טראגט, זיינע בעזיטצונגען אין אָבטערריך-אונגארן (דארונטער אויך סט.-אָהאנן אין דער מארך) צו פערקיפען.

(דאס צירקולאר דעס הערערן אָבער-ראבבינערס שרייבער) אין דיא אָרטהאָדאָקסען נעמיינדען האט אים לאנגער דער נעגאָלאָגען אייגען הייללאָזען שרעקקען פערזאָרזאכט, דא זיא אללע אידרע אללזייטיגען צערשטאָרט זע-הען. אבער דיא הערען מאכען „גוטע מיינע צום באָזען שפיעל." זאָ שטעללט זיך אידר וואָכענ-אָרגאן מיט דעם פרעסבורגער צירקולאר צופרידען, גענגט אבער דאכזעלבע צונגליך אין „פאמפלעט" דעסען העבראָישער שטיל איהם ניכט צוזאגט. אייגע קונד-געבונג דעס רעליגיאָזען אָבערהויפטעס דער אָרטהאָ-דאָקסיע מיט אייגעס זאָלכען איינדרוקק צו בעלע-גען, איזט זייטענס אייגעס יידישען רעדאקטערס אייגע באָרעגלאָזע אונפערשאמטהייט. אויפלאכען לאנג-טע מאן אבער דאריבער, דאס אין רעדאקטער, וועל-כער סאָר צייגען נעוועטעט האט, דאס יום כפור ניכט מן הארזה זיא אונד דער „ארב" (אנשטאטט „ערב" אבענד אונד „עור" (אנשטאטט „אור" ליכט) שרייבט, זיך אויף דען רעצענזענטען-שטרהל זעטצט", אום דען אָרטהאָדאָקסען ראבבינען דיא אונקענ-נטיס דעס העבראָישען פאָג-צו-ווערפען, יא, ווער איינמאל „ווענן אויך אָהנע דען נעריגנסטען ערפאָלג) דאס סעמינאר בעזוכט, דאנן אין אָרטהאָדאָקסיע גע-מאכט אונד שליעסליך אין דער נעגאָלאָגיע זיין הייל נעפונדען האט, פאָן דעם קאנן מאנן פיעלעס ער-ווארטען, זאָמיט אויך אין אורטהייל איבער דענגע, פאָן דענגען ער ניכט דען דונקעלסטען בעגריפ האט.

(איין בערהמטער ענגלישער נאטורפאָרשער איבער דיא יודען.) דער הערוויסגעבער דער אין לאָנדאָן ערשיינענדען צייטשריפט „אויס דעם דונקעלסטען רוסלאנד" פער-אָפפענטליכט פאָלגענדעס שרייבען דעס נראָבען ענגלישען נאטור-פאָרשערס פראָפעסאָר הוקס-ליי: „אויך האבע נייע פערנאָממען, דאס דיא יו-דען עמוואס אנדערעס וואָרען, אלס אין פליסענעס

הדבר אשר נשל עליו לשים יד למו סח. — הערן **אין וויסס אין נ׳-שאַיאַ:** בעסטען דאנק פיר איהרע נוטען ווינשע! פאָן דעם בעסטעסעדנען בלאַטעט האבען ווייר וואָהל קענגנסן. דאָך איזט דאסזעלבע פיר עדוואָהנשען צוטעקק ניכט נעאיינגעס, דא עס נור איינען זעהר נערינגען לעזער-קרייז האט. דאס פאָללעטאָן, דאס ווירקליך שאפנענד איזט אונד ניכט נור זיא, אָנדערן אויך פיעלע אנדערע זעהר אינטערעסירט, ווערדען ווייר פאָן נון אן ניכט מעהר פערקירצען. — הערן **צוקקערמאַנן אין פ׳:** ווייר זינד איבערצייגט, דאס מאַן איינעם זאָלכען צורה, דער זיך דערארטיגע אונגעהייערליכקייטען צו שולדען קאָממען לייס. דאס גענעקק ברעכען מוסס. איין ענער-נישעס איינשייטיגען דירעקטע ערפאָלג האבען. גענען דיא **שטראַפע** בעטרעפפס דער בלומען קאנן מאַן ניכטס שהון. — הערן ק׳ **שערף אין ביטטריטץ:** איהרע סימפאתהיע קונדגעבונג פריים אונס זעהר, דאָך פערפאָלגליכען קאָנגען ווייר דיעזעלבע ניכט; דא ווייר מיט דעם דויטש דעם בלאַטעס ווירטשאפטליך אומגעהען מיססען. — הערן מ׳ **שווארץ אין ווירטטענג:** איהרע פראָטומעראַציאָן ענדעט אם 1. אפריל. — הערן ל׳ **בראנדשטיין אין בוטטראַאוא:** בייא אונס לאָנדישען לאָזען נעהט דאס ניכט זאָ שנעלל. וואָללען זיא זיך נאָך איינע טאַגע נעדולדען. — הערן י׳ **לוריא אין ב׳-פ׳-קאיאר:** ניכט נעצאָגען. ווייר קאָנגען דיעס ניכט אין ווידערנע האלטען, אונד זיא מיססען שאָן זאָ פריינדליך זיין, איממער ווידער אנצופראגען. — **ניכט נעצאָגען** זינד דיא לאָזע דער הערען: **א׳ ראָזענפעלד סעיפלאָק, ו׳ זינגער באָנדיהאר, מ׳ פרידמאַנן ט-נאנא, G. B. Sz. אין ווייסבערנער פעלשאָ-פאלו, מ׳ פריעד דערענגיאָ, י׳ קרוים שראָשפאטאק, א׳ פעלדמאַנן מאנד, איז. נלאַנן מ׳-לודאש, ד׳ ה׳ וואָלף מאטטערסדאָרף, ב׳ רייכארד ש-א-אָידעלי, מ׳ פרידמאַנן נ-מיהאלי, עמ׳ מאנדל וואשאראָש-נאמעני, עמ׳ עדרמאַנן שאלי, ה׳ י׳ קליין קוראלי-העלמעין, איזר׳ וואלד טערעבעש, י׳ פריעד טשוטשא.**

ווענען מאַנגעלס אן רוים מוס דיא בעאַנט-וואָרטונג אללער אבריגען אנפראגען פיר נאָכסטע נומטער צורוקבלייבען.

לאָטטאָ-ציעהונג פאָם 19. מאָרץ.

בודאפעסט	39	23	64	24	15
לינץ	41	64	35	10	28
טריעסט	65	8	45	18	16

וואַרענ-בעריכט.

בדאפעפסטער נעטרייידע- אונד פראָדוקטענ-נעשאָפט.

וויצען. עס וואורדען 80,000 מעטערצענטנער פערקויפט. דיא פריייז זינד נעגען דיא פאָרוואָכע אום 30 ביז 40 קר׳ נידרינער. פריהיאהרס-וויצען 9.69. הערבסט-וויצען 8.81.

קאָרן. דאס נעשאָפט וואר שוואך. מיטטעל-וואַרע פאָן 8 נולדען 75 קר׳ ביז 9 נולדען 10 קר׳, פרימא פאָן 9 נולדען 20 קר׳ ביז 9 נולדען 40 קר׳. אומזאטץ 2000 מעטערצענטנער.

גערסטע. פיטטער- אונד ראָלל גערסטע 2500 מטצ, אבזאטץ. מאַן בעצאהלטע: מיטטעל-וואַרע פאָן 5 נולד׳ 85 קר׳ ביז 6 נולד׳ 10 קר׳, בעסטערע וואַרע פאָן 6 נולד׳ 15 קר׳ ביז 6 נולד׳ 25 קר׳. מאלצ-גערסטע איינעלעלע וואנענאָ-לאדונגען פאָן 5 נולד׳ 60 קר׳ ביז 6 נולד׳ 70 קר׳.

האפער. בייא מאָסנער טענדענץ וואורדען 5000 מעטערצענטנער אומגעזעצט. מערקאַנטיל-האפער וואורדע פאָן 5 נולד׳ 65 קר׳ ביז 5 נולד׳ 85 קר׳, באהנ-וואַרע פאָן 5 נולד׳ 90 קר׳ ביז 6 נולד׳ 05 קר׳, פרימא פאָן 6 נולד׳ 10 קר׳ ביז 6 נולד׳ 25 קר׳ נייער האפער פאָן — נולד׳ — קר׳ ביז — נולד׳ — קר׳ בעצאהלט.

קוקרוטץ. נוטץ נייע וואַרע פל׳ 5.35 ביז 5.45; אלט-מאיז ביז 5.55.

מעהל-פריייז.

נומ׳	0	1	2	3	4	5	6	7
פריייז	15.60	15.20	14.80	14.50	14.20	13.80	13.40	12.30

נומ׳	8	8½	9	קליינע נראָב	פיין
פריייז	7.60	—.—	—.—	—.—	4.40

וואָללע. אבזאטץ 2400 מעטערצענטנער, אונד צוואר: פיינע טוכ-וואָללע פאָן פל׳ —.123 ביז פל׳ —.128, בעסטערע שאָפפס-וואָללע פאָן פל׳ —.70 ביז פל׳ —.86, ווייססע איינשורען פאָן פל׳ —.62 ביז —.64, שווייסס-לאמס-וואָללע פאָן פל׳ —.24, ביז פל׳ —.25, העווישער זאָמ-מער-וואָללע צו פל׳ —.60, ביז פל׳ —.61, ווייססע זאָמ-מערוואָללע פאָן פל׳ —.62 ביז פל׳ —.65, נערבער-וואָללע פאָן פל׳ —.100 ביז פל׳ —.120.

ראָהע הייטע. מאַן בעצאהלטע: אונגארישע שווערע אכסען-הייטע פאָן 28 בז׳ 30 נולד׳ קוה-הייטע 17 ביז 18 נולד׳ קנייטען פאָן — בז׳ — נולד׳ פשטעלענע פאָן 10 ביז 13 נולד׳ פער פאאר. ראָההייטע שווערע פאָן 10 נולד׳ — קר׳ ביז 8 נולד׳ 75 קר׳, לייכטע פאָן 8 נולד׳ — קר׳ ביז 9 נולד׳ — קר׳ פער פאאר.

צוועטשקענמוס. סערבישעס פל׳ 15.25, פלאָ-וואָנישעס 17 נולד׳ — קר׳. דער אומזאטץ 900 מטצ׳.

פפלומען. מאַן בעצאהלטע: סערבישע 85 שטוק פער ½ קילאָגראַמס צו פל׳ 11.16, 100 שטוקק צו פל׳ 12.72, סערבישע אוהאנס צו פל׳ 13.62, מערקאַנטיל-וואַרע צו פל׳ —.—. פאָן 85 שטוקקענען באָנישען וואורדע אין קוואַנטום צו פל׳ 16.07, אונד 100 שטוק-קענע צו פל׳ 12.50 נעשלאָסען. דאס נעשאָפט שליעסט אין בעסערער שטיממונג.

שפירטוס. מאַן בעצאהלט אָהשפירטוס אונ-פערשטייערט 19 נולד׳, 75 קר׳, פערשטייערטע ראָפינאדע 57 נולד׳ 50 קר׳, אן קאָנזומענטען — נולד׳ — קר׳.

פרעסהעפע-וואַרע פל׳ 57.50 ביז —.58.

אונשלעטט (חלב). דיא נאכפראגע איזט נעריג. קערנ-אונשלעטט איזט מיט 35 פל׳ — קר׳ ביז 35 פל׳ 50 קר׳ צו נאָטירען.

נעפלינעל. מאַן צאהלטע: פיר נעשלאכטעטע נאָנזע פאָן פל׳ 5.50 ביז —.6 פרימא פאָן פל׳ 6.50 ביז פל׳ 7.50 נעפשטערטע נאָטען פאָן פל׳ —.3 ביז פל׳ 3.50 היהנער פאָן פל׳ 1.40 ביז פל׳ 1.60 קאפונע פאָן פל׳ 2.20 ביז פל׳ 2.60 אינדיאנע פאָן פל׳ 5.50 ביז פל׳ 6.50, ענטען פל׳ — ביז — פער פאאר. —

ערדאָפפעל געלבע פאָן 2 פל׳ 50 ביז 2 פל׳ 70 קר׳. פער 100 קילאָ, אָזענ- פאָן 2.40 ביז 2.50.

אייער. פרימא קיסטען-אייער צו 1440 שטוקק 28 פל׳, מינדערע צו 27 נולדען. — קר׳, קאָרב-וואַרע 51 ביז 52 שטוקק פיר 1 נולדען.

וויענער אייער-בעריכט. בייערנ-וואַרע 48 ביז 49 שטוקק פיר 1 נולד׳, קיסטען-אייער האָכפרימא פל׳ 29.50, פרימא 29 פל׳, קאלק-אייער — שטוקק פיר 1 נולדען.

האָהלע. גראָבקאָרנע צו 63 נולד׳ ביז 66 נולד׳ מיטטעל-קוואַליטאָטען צו 54 נולד׳ ביז 57 נולד׳, יאָהרינער צו — נולד׳ ביז — נולד׳; נאטורעללע נייע לוצערנע פאָן 52 נולד׳ ביז 56 נולד׳ פאָריאָהרינע פאָן — נולד׳ ביז — נולד׳.

פעטראָלעאום. פיטמאנער אמעריקאנישעס, פרימא צו 21 נולד׳ — קר׳, פרימא רוסישעס צו 19 נולד׳ 25 קר׳, קראָנשטאָדטפראָלאָ-פעטראָלעאום צו 18 נולד׳ 25 קר׳, אי-שאָוואַר צו 18 נולד׳, 25 קר׳ בודאפעסטער פעטראָלעאום 18 נולד׳ 75 קר׳.

הילזענ-פרייבטע. נראָסע וויסע פיזאָלען פאָן 6 נולדען 75 קר׳ ביז 7 נולד׳ — קר׳, צווערנ-באָהנען פאָן 8 נולד׳ — ביז 8 נולד׳ 25 קר׳, בדיזנע-באָהנען פאָן 8 נול׳ — קר׳ ביז 8 נולד׳ 25 קר׳, מאָהן בלויער פאָן 30 בז 32 נולד׳, נרייער פאָן 28 ביז 29 נולד׳ —. ערבסען פאָן 11 נולד׳ — קר׳ 14 נולד׳ — אונגאַרישע עגטהולזטע צו 15 נולד׳ — קר׳, אויסלאָנדישע ערצינגנס פאָן — נולד׳ ביז — נולד׳ — קר׳, לינזען יע נאך קוואַליטאָט פאָן — נולד׳ ביז 9 נולד׳ — קר׳, בעסטערע בז׳ 18 נול׳, קיממעל נערייטערט פאָן 18 בז׳ 19 נול׳, הויזע-בריין פאָן 11 נולד׳ — בז׳ 13 נולד׳ — קר׳. האנפ-זאמען פאָן 11 נולד׳ 50 קר׳ ביז 11 נולד׳ 75 קר׳, מאָהאר-זאמען פאָן 5 נולד׳ 75 קר׳ ביז 6 נולד׳ — קר׳, אנבויא-וויקקען 6 נולד׳ 25 קר׳ ביז 6.55. אללעס פער 100 קילאָגראַמס.

האָגינ, נעליישערט פל׳ 37 ביז 38.

בשר זעלבוואַרען אונד דאלמאטינער ווין של פסח.

דיא זייט 17 יאהרען היער איינציג אונד אללין **בעשטעהענדע אָרטהאָדאָקסע זעלבערייא**, אנערקאנט פאָן אללען רבנים נדולים אונגארנס. דיעבעבריגנגס אונד נא-ליעגנס, לייעפערט יעטצט טראָטץ דער אללגעמיינען נראָססען פלייש-טהייערונג אללע נאשטונגען זעלבוואַרען דענאך צו דען נאָרמאלען מאנעספרייזען אונד האבע יעטצט גענינגנדען פאָדראט. פאָן טראָקקענען סאלאמי אונד פרישע שינקען פרימא קוואַלימאָט. הכשר איזט מיינע וואַרען ערטהיילט יעדער רב אין זיינער איינגענען נעמינדע, ווענן ער איבערצייגט איזט, דאס דיא זעלבוואַרע זיכער פאָן מיר בעצאָגען איזט.

איך קאנן מאן בייא מיר פיינסטען דאלמאטינער שווארצ-אונד ווייס-ווין של פסח בעשטעללען, אונד ווירד פאָן 20 יאָהר אנגעגאנגען יעדווירעס קוואַנטום אין פאָסעל עקס-פעדירט.

אכטונגספאָל

מיכל קליין

בודאפעסט, אָמבאנגאסס 16.

וויכטיג פיר רענאַליענ-פאָסטער.

רום, סלוואָוויטץ, טרעבער, לאנער-בראנגטווין, ליקאָרע אונד אללע נאטטונגען געטראָנקען ערצייגט **מאַן אויך קאלטעם ווענע אָהנע אפפאראטע** מיט מיי-נען פראָמיאָרטען עסענצען אונד אָטהעריישען אָלען אוי׳ זיי:

ARNOLD WATTERICH, BUDAPEST.

VII., Tabakgasse Nr. 1, »Huszárház« vis-a-vis dem israelitischen Tempel.

☛ מאַניפולאַציאָנס-ביכער אונד פריייז-ליסטען אין אללען שפראכען נראטיס! ☛ עסעטהלע פערער ווערמוטה-עסענץ, עגטייערונגס-פולווער, ווייג-קלאָר-פולווער, גליצערין, הויזנע-בלאזע אונד מיטעל נעגען אללע ווייג-קראנקהייטען.

קליינע אנצייגען.

אין דיעזער רובריק קאָסטעט יעדעס איינזאַצע וואָרט 2 קר׳ יעדעס מיט פעטטען בוכשטאבען נעדרוקקטע וואָרט 3 קר׳, איזט דיא אנצייגע אויך מיט איינער דייטליכען אדרעסס אנגעגעבען, זאָ מיססען דאפיר סעפאראט 30 קר׳ אן שטעמפעל-געבוהר ענטריכטעט ווערדען. — איינקנפט איבער דיא אנ-צייגען ערטהיילט דיא אדמיניסטראַציאָן אונזערעס בלאַטעס יעדעס אונענטגעלטליך; שריפטליכע איינקנפט ווערדען יע-דאָך נור נעגען איינזענדונג דער נאָטהיגען אָפפטמארקע ערטהיילט.

דיראָטה.

איין יונגער מאַן, דערצייט אין זיכערער אנשטעללונג אין איינעם בערישענדען בויא-פעסטער נעשאָפט, ווינשט איין דויזלוך ערצאָגענעס מאָ-כען מיט איינגען 1000 פל׳ מישנופט צו דויהעטהען, גע-נייגט צוישרשטען אין דיא עקספעדיציאָן דיעזעס בלאַט-טעס אונטער „Heirath“.

איך זוכע

איינען לעהרער צו 6 קינדערן פיר נגיא, רשי אונד תנך, דער צוגלייך דער דייטשען שפראכע מאָכטיג זין אונד אין 4 בייגעשריבען-קלאַסען אונ-טערריכטען זאָלל, יאָהרעסגע-האלט בייא נאָגעליכער פער-פעסלעונג 200 בז׳ 240 נול-דען, אָפפערטע בז׳ 15. אפ-ריל ל׳ י׳. ציינגנסע איבער רעליגיאָזען לעבענסוואנדעל זינד ערבאָטען דורך:

Moritz Nasch, Girolt, Post: N.-Iklod, Siebenbürgen.

Herausgeber und Redacteur: M. Dornbusch.

BudaPest, 1862. Druck von Sam. Márkus, Dorotheagasse 6, (Wurmhof).

האנדעל אונד פערקעהר.

(אייזענבאהנ-אנגעלעגענהייטען). היא בעגעהונג דער באהן צווישען דעברעצין אונד נארוי-לעטא וואורדע פיר דען 11. אפריל אנגעריימט. — נאך אזוי באטהיאני האט אין אנגעלעגענהייט דעם בריעס איינער וויצינאלבאהן סרעסבורג-אדענבורג דא אינעערעסענטען פיר דען 17. מארץ אויף שלאקס קשטעצ צו איינער קאנפערענץ איינגעלאדען. דיא פראיעקטירטע באהן אלל פאן דער שטאצאן עגנעדוי דער שטיינאמאנגעריר באהן אבצוזיינען אונד זיך אן דיא האאב-אדענבורג-עבענפיר-טהער באהן אנשליעסען. — אין אנגעלעגענהייט דעם אויס-בריעס דער ליגיע האליס-לעווא פאגד אם 13. דיי-זעס מאנאט אונטער פארשיעדענע דעם נייטראער וויצע-נעשאנטס קרויס אין סעניץ איינע קאנפערענץ שטאטט. דיא פערזאמלונג בעשלאסס איינהעללינ, דען אויסבויא איינער שמאלשפוריגען לאקאלבאהן מיט דען עדפונקטען האלישט אונד לעווא אין דער רוכטונג פאן סעניטץ, פריישטאדטל, נייטרא, וועראבעלי מיט אללען מאגליכען מיטטעלן צו אונטער-שטיצען.

(בויא-ארבייטען). דיא מיליטאר-בעהאנדלונג בעשלאסס, אין קאשוי אין נייס פערפלגונס-מאגאזין אונד איינע באקקעריייא צו בויען. דער קאשויער שטאדטבעהאנדלונג וואורדע דיעסבעצוגליך בעריכט אין פארשלאג אונטערבריישט. — דיא פוכס- אונד וואארענ-לאגערהויז-נעזעללשאפט אין קאשוי לאססט נאכסט דער איזענבאהנ-שטאצאן אין נייס לאגערהויז ערבויען אונד שרייבט צור הינטאנגאבע דער נאטי-גען בויא-ארבייטען אינע אפעראטיפפערהאנדלונג אויס. אפפערטע מיט אינע וואהיאוס פאן בל 2500 דזד בז 4. אפריל 3 אודר נאכמיטטאגס בייא דער דירעקציאן דער קאשויער האנ-דעלסבאנק צו איבערריכען. וואו אויך דיא בויפלאגע אונד אנ-סטיגן בעדינגונגסס צו ערפאהרען זינד.

(ברוקקענ-בויטען). דיא קאנינליכע פרייششארט ראאב לאססט 3 בריקקען ערבויען אונד שרייבט צו דיי-זעם בעהופע אינע אפפענטליכע אפפערטע-פערהאנדלונג אויס. — אפפערטע קאנגען אזאוזאל אויף גרונדלאגע דער פארליג-נעדען פלאגע, אלס אויך אויף גרונד דער פאם אנטגעגענ-מער צו פערפאסענדען עגעווארפע נעשטעללט וואורדען. דיא דערבבעצעגליכען אפפערטע זינד בז 20. יוני 12 אוהר מיט-טאגס בים בירגערמייסטער דער שטאדט וואאב אינגעבריינגען. אן וואדיאוס מיטטאגס 5 פערצעגען דער אפפערטס-סוממע עלרעגע וואורדען. דיא שפעציאללען בעדינגונגסס, פלאגע אונד נאהערען דאטען קאנגען בים שטאדטשען אינשענער-אמטע אין דאאב בעזיכטיגט. אדער אום 30 פל. פאן דארט בעצאגען וואורדען.

(פערפאכטונג אינער לאטטא-קאללעקטור.) דיא אין טעמשוואר (אונגערע שטאדט) אין דער ערצהערצאג אינגע-שטראססע נר 5 בעשטאנדענע לאטטא-קאללעקטור, אין וועלכער אינשלאגע איץ דיא אין אנגעגעבענען זוהנ אונד וואסען אב. דאס ער דיא ערסטען שרישטע שוהנ. נעגאט אבר! עס פערגעהען נכט דייא וואכען, ביז ער צו מיר שיקקט!

„אלזאו דייא וואכען, מיטט אדער? שפראך ריכארד. „נון ו

שפאריזאמעס אונד ניכטערנעס פאלק. איהר ווירק-ליכעס פערגעהען ליינט דארין, דאס זיא עס ווייטער ברינגען, אלס דאס פיילע, ליימטזינניגע אונד טרוג-קעניג פאלק, אונטער וועלכעס זיא לעבען.״

(צום זעלבען טאגע דעם אבגעדנעטען געזיצע אטוואש) דער זיך אם אנפאנג אין קיש-קאראש ערשאסען האט, ליעגען פאלגענדע איינצעלהייטען פאר: געזיצע אטוואש, פערטרעטער דעס בעצירקעס קעצעל, וואר 39 יאהרע אלט. ער וואורדע אם יאהרע 1881 אין קאלאטשא, וויא ער 5 יאהרע הינדורך דיא ארזואקאטור איינאכטע, צום שטוהל-ריכטער אונד איין יאהר דארוף צום אבער-שטוהל-ריכטער געוואהלט. אם 28 יאנענר 1892 וואהלטע איהן דער קעצעלער בעצירק אין דען ריכסטאג, דא ערפיהר ער, דאס געגען איהן אנצייגען וועגען דאקו-מענטען-פאלשונג איינגעלויפען זיינן, וויא ער נאך אלס שטוהלריכטער פעראבטע האבען זאלל. דאס וואר דער אונטשטאנד, דער דען אבגעאָרדנעטען פער-אנלאססטע, זיך דאס לעבען צו נעהמען.

(גענען דען אנטי-סעמיטיס-מוס.) בייא איינעם פעסטע דעס דייטשען טורג-פעראיינעס אין פראנג דזעלט אם אָנפנגאנג דער בעקאנגטע אָסטערדייטשיע אבגעאָרדנעטע פלע-גער איינע רעדע, אין וועלכער ער דאס טריבען דער אנטיסעמיטען אלס אין אנטשיעדען פערדאמ-מענסווערטהעס בעצייכנעטע.

(אויסוויזונג איינעס אנטי-סעמיטען.) דער שעף-רעדאקטער דעס אין ליפציג ערשיינענדען „מאנעס-אנצייגער״, איין רוסישער אונטערטהאן נאמענס בוריה, וואורדע אויף אנאָרדנונג דעס זאכסישען מיניסטעריומס פאן דארט איינגעוויזען, וויל ער אין זיינעם אנטיסע-מיטישען בלאטטע דען יודען ריטואל-מאָרדע פאר-ווארף אונד דאס פריימשע יוסטיצמיניסטעריום פער-לייומדעטע, עס ערנרייפע פארטייא פיר דיא „יידישען נאָרדער.״

(צוריקקבעפאָרדערטע רוסיש-יידישע אויסוואנדערער.) דיא פריי-סישע רעגיערונג פערלאנגט דען גרענצ-אמטערן רוסישע אויסוואנדערער איבער דיא גרענצע צו לאססען. דעמצופאלגע וואורדע אין טראנספארט פליכטינער יודען פאן בתארן נאך וואַרשוי צוריקקבעפאָרדערט.

(פערהאפטונג איינעס שפיאָנס.) מאן טעלעגראפירט אוס לעמבערג: וויא דען פאָלנישען בלאטטערן אוס וואַרשוי בעריכטעט וויירד, איזט אין קאמיענעץ-פאָדאָלסקי אין בוכבינדער, נאמענס ברוינער, אונטער דעם פערדאכטע דער שפיאָנאש צו גונסטען אָסטערייכס פעסטגענאמען וואָרדען. דערזעלבע זאלל פערזוכט האבען, צוויא אין דער מיליטאר-קאנצליע בעשאפטיגטע שרייבער צור אנפערטרוטונג איינער אבשריפט דעס מאָבילזיירונגס-פלאנעס צו פערליר-טען, וואָבייא ער איהנען אין אנגעלד איבערריכטע. צעהן אין דיעזע אנגעלעגענהייט פערהויפטעטע פאָ-לען אונד יודען וואורדען פערהאפטעט.

(דיא זאָנגנטאנס-רוהע דער טראפיקאנטען.) דאס אמטסבלאטט בריינגט איינע פעראָרדנונג דעס פינאנצמיניסטערס וועק-קערלע, וואָנאך דען טראפיקאנטען געשטאט-טעט ווירד, אוהרע פערלוסט-לאָקאלע אין זאָנגנ-טאגען אונד אם שטעפאנסטאגע ביז 4 אוהר נאכ-מיטטאגס געשלאָסען צו האלטען; פאָן 4 ביז 9 אוהר אבענדס יעדאך זינד דיעזע לעבען פערפליכ-טעט, ענטוויעדער אוהרע לאדען אָפען צו האל-טען אָדער אין דעם געבידע אוהרעס לאָקאלס איינע לייכט ערזיכטליכע פערקויפס-שטעללע פיר צינאר-רען, טאבאק, שמעטפעל-מארקען אז״ו״ו צו ער-ריכטען.

(בלוטינע עקצעסס.) האבען אין טשארנא צווישען דען אנהאנגערן דער אונאב-האנגיגקייטס-פארטייא אונד יענגען דער נאציאנאל-פארטייא שטאטגעפונדען. אויף פערלאנגען דער דאָרטיגען שענדארמעריע קאם מיליטאָרישע אסס-טענין אויס אָדענבורג נאך טשארנא.

איס דעם אבגעאָרדנעטען-דזיזע.

— פאָרטזעטצונג דער אדרעסס-דעבאטע. —

זאָ זעהר אונפרוכטבאר דער אין דער אדרעסס-דעבאטע צום אויסדרוקק געלאנגענדע קאמפף דער פארטייען איזט, קאנן מאן דענאָך ניכט לייגנען, דאס אין דערזעלבען מאנכע בעדייענגע אונד לעהרייכע רעדע געהאלטען ווירד. איינע זאָלכע רעדע איזט דיעיענינע, וועלכע פינאנצמיניסטער וועקערלע פאָרגעסטערן אים ריכסטאג געהאלטען האט. ער זאגטע אונטער אנדערעם פאָלגענדעס:

„אין דען אדרעסס-ענטווירפען דער אָפפאָזי-ציאָן איזט איינע געוויססע פערזאָנליכע שטיצע געגען דיא רעגיערונג גערריכטעט. צוויא אדרעסס-ענטווירפע ליעגען דער איסערסט-לינקען פאָר, דיא איינע דעם העררן אבגעאָרדנעטען קארל אָמוראָש אים נאמען דער אונאבהאנגיגקייטס-פארטייא אונד דיא אנדערע דעם העררן אבגעאָרד-נעטען נאבריעל אוגראָן אים נאמען דער אכט-אונדפיערציגער-פארטייא. ביידע בעהאלטן פאָן דעם גרונדגעדאנקען אויס, דאס דיא נאציאָנאלע זעלבסט-שטאנדיגקייט אונגארנס מעהר צור געלטונג קאָמ-מען מוססע. דער אונטערשיעד צווישען דייזען בי-דען אדרעסס-ענטווירפען איזט, דאס דער אָטוואָשע אונד אויסגלייך פאָם יאהרע 1868 ניכט אקצעפטירט, וואהרענד אונדרען דיא שטאאטסרעכטליכע גרונד-לאגע פארליפיפ אנגענומען, בייז עס ניכט געלונגען איזט, דזיעזעלבע אבצואנדערן. דאס זינד דיא פאָל-טישען פראגאמען דער ביידען פארטייען. אין פאָ-ליטישעס פראָגראמם מוס דאָך אין זיך אונדענד איינע גאראנטיע דעס ערפאָלגעס ענטהאלטען; דזע-זע גאראנטיע, יא זעלבסט דיא וואהרשיינליכקייט דעס ערפאָלגעס פעהלט דען ביידען ערוואהנטען פראָגראממען. פאָר יאהרען קענגזייכענעטע אָטוואָש דיא אויפגאבע זיינער פארטייא דאמיט, דאס זיא אונס פאָר דעם „דייטשטהום״ אונד דעם „אָסטערריי-כערטהום״ בעוואהרען וואָללע. דאס זינד אללגע-מיינע שלאגוואָרטע, זאָ וויא „אונאבהאנגיגקייט״ אונד „פערזאָנאל-אוניאָן.״

געזיא פאָלאָגי: איזט דאס קיינע פאָלי-טיק?

פינאנצמיניסטער וועקערלע: עס איזט איינע זעהר אָנגע, איינע גראָסע פאָליטיק, אבער איך ווילל דען אונטערשיעד צווישען אהרער פריהע-רען אונד איהרער יעצטיגען רָאָלל צייגען. דאמאלס אלס זיא ניכט דאס געבעיט דער פראקטישען פאָ-ליטיק בעטראטען, אָנדערן זיך נור דיא קאָנטראָלע אונד ווארנונג צור אויפגאבע שטעללטען, פאָרדער-טען ווער פאָן איהנען אויך קיינערליא איינגעהענדע-רעס פראָגראמם; אבער הייטע דא איהרע פאר-טייא 100 מיטגליעדער האט אונד זיא מיט דעם אנ-שפרוך אויף איינע פראקטישע דורכפיהרבארע פאָ-ליטיק פאָרטרעטען; הייטע, דא זיא שאָן אונזערע טאגע צאהלען אונד יעדע אנדערע פארטייא בלאָם אלס „אבערגאנג״ בעטראכטען, קאָנגען ווער אונס מיט דען בלאָסען שלאגוואָרטען ניכט בעגעגנען. אך ווייס, דאס זיא דיא געמיינזאמען אנגעלעגענהייטען ניכט וואָללען, דאס זיא דיא געמיינזאמע ארמעע, זעלבסט פראָווזאָריש, ניכט אקצעפטירען. דאָך ווייס-סען זיא אויך ניכט, וויא דיא געפארהרטע פארטייא אבער אונזערע איינגענטליכען פונדאמענטאל-גע-זעטצע דענקט. אקצעפטירט זיא דיא גזעטצע-אר-טיקעל I, II אונד III דעס יאהרעס 1723? אקצעפ-טירט זיא נאמענטליך דאס פרינציפ דיעזער גזעטצע,

אונד דענאָך האט דיא גלוטהאללע רעדע, דיא דער ציארן אייך איינגאב, מעהר געווירקט, אלס דיא קונסטליך גישטעלטען וואָרטע פערטאָס האָסטען, דיא דער בישאָף פאָן עלי אייך שפרעכען הייסס.״ (בעפערקטע פורזיי.

„גוטע, גו איזט געלונגען, גליינפיעל, וויא!״ זאגטע לאָנגשאס. „אבער איהר האבט מיר באנג געמאכט, גנאדיגער הערר! האָסטע אין דאָך גיעגעליבט, דאס דיא צומוטהונג, ארעלהייד אויפצוגעבען, אייך זאָ עמפאָרען קאָנגנט! איך וואוסטע ווירקליך ניכט, דאס איהר זיא לייבטע.״

„וואס פאללט אייך אין?״ דיעף ריכארד אויפלאכענד. „דאָך מיט פלאָשעליך פערגעסטערטער מיינע זעטצע ער הינגט: „גיע, גיע ווירד דיעזע אונווירדיגע מיינע גזעמאהלין, אייך האסטע זיא, אייך פעראבשיע דיעזע בוהלין מיינעס פאטערס.״

„זאָ האט דענאך דיא געהאסטיגע בעמערקונג איבער אייער אינגעגעס פערהאלטענס צו פיליפס אוינסט אייער פריינדשאפטליכעס געפיהל פיר איהן פערלעצטע?״ שפ-אך פודזיי אין אינעגס פראגענדען מאָנע.

„געהעט עהרליך מיט מיר אוס, פריינדע,״ פערזעטצט ריכארד. „געשטעהעט עס מיר נור, איהר וואָללט מיך אויס-פאָרשען; איהר לעגט מיר דיעזעלבען פראגען וויא פריהער בינאָס פאָר. דיעזער בינאָס זיעהט שארף, ער האט רעכט, גיע קאָנגט אונדהרעס פערטיגען מיין פראגע מיט פראנקייך פער-בינדען. דאָך איך מוסס מיין הערץ בעצווינגען, דענן דיעזעס איזט ניכט דיא צייט, פיר מיינע אונאבהאנגיגקייט פאָן איהם דאס שווערעס צו ערגייפען. לאססט מיך אבער נור ערסט מיינע גראָסען פאָלגע אויספיהרען. יעטצט דירסטעט מיינע זעעלע נור נאך קאָמפף מיט טולפאן אאלארין, דורכצאָנג איך דיעס איין הוף, דער איך אוס מיינע פאהנע זאמעלט, דיא צור עהרע דער כריסטענהייט וועהט. צו זאָ האָרעס צוזעקקע פערלאנגע איך אייערע עקלאָרונג דער שרייע. איך ערגרייפע דיא ניכט, איך פאָרדערע דיא: דאס איהר דיא מיר אבלעגט, געבעיעט איך מיין רעכט, אייערע פאָליכט אונד דיא רעקקניכט אויף דיא כריסטענהייט. נאָטט ווילל עס!״

איין שטראָם פאָן בעגייסטערונג דראנג דורך אללע הערצען אונד בראך אין דעם רופע: „נאָטט ווילל עס!״ אויס. „נאָטט ווילל עס! נאָטט ווילל עס!״ האללעע עס דורך דען וואלד, „הייל דעם הערן ריכארד! — הייל דעם אָסטען ערבען אנגלאנדס! — ריכארד פיהרע אונס צו רוהם אונד עהרע! — נאָטט ווילל עס!״

„דאנק אייך, עדלע פריינדע, דאנק!״ דיעף ריכארד. „איך קאנגט אייך, איך וואוסטע, דאס אנגלאנדס עהרע אונד דיא פעסטע טרייע דיינער עדלען אונערשטעהליך איזט. נאָכמאלס דאנק! אנגלאנדס ערבע איזט זאָ ארס, דאס ער אייך ניכטס אלס וואָרטע געבען קאנן; דאָך קאָמטס דיא צייט, אין וועלכער איך אייך בעווייזען וועדע, וויא עהרע דיא איינע ווערטה עפפענדע, אונד דאס דיעזע שטונדע מיר אונפע-רעסליך בלייבט.״

איין הולדפאללער גרוסס פעראבשיעדעטע דיא פער-אמאלונג, אונד ריכארד בלייבט מיט דען ביידען בישאָפען, דען גראָפען סאלסבורי אונד דעסען שווייגעריאָהן אללען צוריקק.

„בישאָף,״ בעגאנן ריכארד צו וויללהעלם לאָנגשאס. „איהר עהרט גון וואָהל, דאס מיין העפטיגער זינן זיך ניכט דאצו איינגעגעבען, דיא אָללע דער בעראבטאמקייט דורכצו-פיהרען, וויא איהר זיא מיר פאָרגעשריעבען האבט.״

„אונד דענאָך האט דיא גלוטהאללע רעדע, דיא דער ציארן אייך איינגאב, מעהר געווירקט, אלס דיא קונסטליך גישטעלטען וואָרטע פערטאָס האָסטען, דיא דער בישאָף פאָן עלי אייך שפרעכען הייסס.״ (בעפערקטע פורזיי.

„גוטע, גו איזט געלונגען, גליינפיעל, וויא!״ זאגטע לאָנגשאס. „אבער איהר האבט מיר באנג געמאכט, גנאדיגער הערר! האָסטע אין דאָך גיעגעליבט, דאס דיא צומוטהונג, ארעלהייד אויפצוגעבען, אייך זאָ עמפאָרען קאָנגנט! איך וואוסטע ווירקליך ניכט, דאס איהר זיא לייבטע.״

„וואס פאללט אייך אין?״ דיעף ריכארד אויפלאכענד. „דאָך מיט פלאָשעליך פערגעסטערטער מיינע זעטצע ער הינגט: „גיע, גיע ווירד דיעזע אונווירדיגע מיינע גזעמאהלין, אייך האסטע זיא, אייך פעראבשיע דיעזע בוהלין מיינעס פאטערס.״

„זאָ האט דענאך דיא געהאסטיגע בעמערקונג איבער אייער אינגעגעס פערהאלטענס צו פיליפס אוינסט אייער פריינדשאפטליכעס געפיהל פיר איהן פערלעצטע?״ שפ-אך פודזיי אין אינעגס פראגענדען מאָנע.

„געהעט עהרליך מיט מיר אוס, פריינדע,״ פערזעטצט ריכארד. „געשטעהעט עס מיר נור, איהר וואָללט מיך אויס-פאָרשען; איהר לעגט מיר דיעזעלבען פראגען וויא פריהער בינאָס פאָר. דיעזער בינאָס זיעהט שארף, ער האט רעכט, גיע קאָנגט אונדהרעס פערטיגען מיין פראגע מיט פראנקייך פער-בינדען. דאָך איך מוסס מיין הערץ בעצווינגען, דענן דיעזעס איזט ניכט דיא צייט, פיר מיינע אונאבהאנגיגקייט פאָן איהם דאס שווערעס צו ערגייפען. לאססט מיך אבער נור ערסט מיינע גראָסען פאָלגע אויספיהרען. יעטצט דירסטעט מיינע זעעלע נור נאך קאָמפף מיט טולפאן אאלארין, דורכצאָנג איך

באָיללעטאָן.

פאָר 700 יאהרען.

(היסטאָרישער ראָמאן אוס דעם עגדע דעס צוויאלפטען יאהרהונדערטס.*)

(13. פאָרטזעטצונג.)

„פרינץ ריכארד שלאָסס זיינע פלאמענדע רעדע מיט פאָלגענדען וואָרטען:

דער איזט איין פיינד נאָטטעס אונד דער כריסטענהייט, ווער יעטצט נאָך נייען צווייס שייסטעט, ווער יעטצט נאָך נייע צווייטראכט אנפאכט. וויא דירפטע יעטצט עגגלאנד זיך מיט פראנקרייך עגטגעווייען? וונישט פיליפס אוינסט ניכט דען קרייג-צוג, וויא איך? זאָלל איין נייער קרייג אויך איהן צורקקהאלטען? נייין, איהר פריינדע! איין פעסטעס באנד אונשליענג דיא שאאפען דער כריסטענהייט, ענגגענוויטינג איינטראכט שירמט דיא גרענצען, אונד דיא פעראינגט קראפט פערגיכט דען גמעמיינאמען פיינד! קיין ארגוואָהן העדרשע צווישען פיליפס אוינסט אונד מיר. בין איך נור איינער גע-ווייס, ערקלאָרט איהר איך נור מיר אונד איינער עהרע טרייא, זאָ איילע איך, דען אונגאטהליכען קרייג מיט מיינעם פאטער צו עגדען, אונד וועגן דיא פערוהרענטען דיא וואפפען גערעדעלעגען אונד דען פריעדענסבאנד אנגעשטמען, זאָ זייא

*) גייא אינטערעסענדען אבאָנגענטען ווירד, אויף פערלאנגען, דער אנפאנג דייעעס שאפגענדען ראָמאנס גראטיס צוגעזענדעט.

באָיללעטאָן.

פאָר 700 יאהרען.

(היסטאָרישער ראָמאן אוס דעם עגדע דעס צוויאלפטען יאהרהונדערטס.*)

(13. פאָרטזעטצונג.)

„פרינץ ריכארד שלאָסס זיינע פלאמענדע רעדע מיט פאָלגענדען וואָרטען:

דער איזט איין פיינד נאָטטעס אונד דער כריסטענהייט, ווער יעטצט נאָך נייען צווייס שייסטעט, ווער יעטצט נאָך נייע צווייטראכט אנפאכט. וויא דירפטע יעטצט עגגלאנד זיך מיט פראנקרייך עגטגעווייען? וונישט פיליפס אוינסט ניכט דען קרייג-צוג, וויא איך? זאָלל איין נייער קרייג אויך איהן צורקקהאלטען? נייין, איהר פריינדע! איין פעסטעס באנד אונשליענג דיא שאאפען דער כריסטענהייט, ענגגענוויטינג איינטראכט שירמט דיא גרענצען, אונד דיא פעראינגט קראפט פערגיכט דען גמעמיינאמען פיינד! קיין ארגוואָהן העדרשע צווישען פיליפס אוינסט אונד מיר. בין איך נור איינער גע-ווייס, ערקלאָרט איהר איך נור מיר אונד איינער עהרע טרייא, זאָ איילע איך, דען אונגאטהליכען קרייג מיט מיינעם פאטער צו עגדען, אונד וועגן דיא פערוהרענטען דיא וואפפען גערעדעלעגען אונד דען פריעדענסבאנד אנגעשטמען, זאָ זייא איין הוף, דער איך אוס מיינע פאהנע זאמעלט, דיא צור עהרע דער כריסטענהייט וועהט. צו זאָ האָרעס צוזעקקע פערלאנגע איך אייערע ערקלאָרונג דער שרייע. איך ערגרייפע דיא ניכט, איך פאָרדערע דיא: דאס איהר דיא מיר אבלעגט, געבעיעט איך מיין רעכט, אייערע פאָליכט אונד דיא רעקקניכט אויף דיא כריסטענהייט. נאָטט ווילל עס!״

איין שטראָם פאָן בעגייסטערונג דראנג דורך אללע הערצען אונד בראך אין דעם רופע: „נאָטט ווילל עס!״ אויס. „נאָטט ווילל עס! נאָטט ווילל עס!״ האללעע עס דורך דען וואלד, „הייל דעם הערן ריכארד! — הייל דעם אָסטען ערבען אנגלאנדס! — ריכארד פיהרע אונס צו רוהם אונד עהרע! — נאָטט ווילל עס!״

„דאנק אייך, עדלע פריינדע, דאנק!״ דיעף ריכארד. „איך קאנגט אייך, איך וואוסטע, דאס אנגלאנדס עהרע אונד דיא פעסטע טרייע דיינער עדלען אונערשטעהליך איזט. נאָכמאלס דאנק! אנגלאנדס ערבע איזט זאָ ארס, דאס ער אייך ניכטס אלס וואָרטע געבען קאנן; דאָך קאָמטס דיא צייט, אין וועלכער איך אייך בעווייזען וועדע, וויא עהרע דיא איינע ווערטה עפפענדע, אונד דאס דיעזע שטונדע מיר אונפע-רעסליך בלייבט.״

איין הולדפאללער גרוסס פעראבשיעדעטע דיא פער-אמאלונג, אונד ריכארד בלייבט מיט דען ביידען בישאָפען, דען גראָפען סאלסבורי אונד דעסען שווייגעריאָהן אללען צוריקק.

„בישאָף,״ בעגאנן ריכארד צו וויללהעלם לאָנגשאס. „איהר עהרט גון וואָהל, דאס מיין העפטיגער זינן זיך ניכט דאצו איינגעגעבען, דיא אָללע דער בעראבטאמקייט דורכצו-פיהרען, וויא איהר זיא מיר פאָרגעשריעבען האבט.״

וואָנאך דיא לאָנדער דער אונגאַרישען קראָנע אונד דיא איבריגען קאָנטרייכע אונד לאָנדער זייגער מאַ-יעסטאַט ווי איינען געמיינזאַמען אונד אונטהיילבאַ-רען בעזיטץ בילדען מיססען? (לאָרד אונד רופע דער איסערסטען לינקען): דאס שטעהט ניכט דאַרין! דאָרט! דאָרט! רעכטס.) איך ווייס ניכט, וויא זיא פאָן דען געמיינזאַמען אנגעלעגענהייטען דענקען (לאָרד אויף דער איסערסטען לינקען). דאָרט! דאָרט! רעכטס. פראָזידענט לייטעט). איך ווייס ניכט, וויא זיא דאַס נאַראָנטען שאַפען וואָללען, דאס זיינע מאַיעסטאַט הייער אונד דאָרט אלס פערפאַס-סונגסמאַסיגער פירסט רעגיערען קאָנגע? אונד אין דיעזער פאָליטיק פערזוכען זיא נאָך ניכט אינגאַנ-דען בעוויזיז צו ליעפערן, דאס, דאס וואס זיא וואָללען, אויף ווירקליך בעסערע זיין ווירד. אלס דאס הייטיגע (לאָרד אויף דער איסערסטען לינקען). דאָרט! דאָרט! רעכטס). אונד אָב דאנן ניכט אונ-גאַרן, וועלכעס הייטע אונטער דען איירָאָפאיישען שטאאטען דער ענטשיידענדע פאַקטאָר איינער נראָכמאַכט איזט, אין דער פערטהיידיגונג זיינער אינטערעססען אויף דיא שטופע איינעס קליינען אָריענט-שטאאטעס הינאבזינקען ווירד. (לעבהאאפ-טער בייפאַלל רעכטס. נראָססער לאָרד אויף דער איסערסטען לינקען). פראָזידענט לייטעט). אונד זיא מאַכען ניכט אינגאַנ דען פערזוך, דיא וואהר-שיינליכקייט צו בעטען דאפיר, דאס זיא אידרע בע-הויפטונגען אויך פערווירקליכען קאָנגען, אונד דאס זיא געגען געוויסע בעזיטצען, אום אָהנע שטאָרונג דעם געזעטצליכען נאגנעס דען איבערנאגנד צו דעם — וויא זיא אזגען — „בעסערן צושטאנדע" צו ער-מאָגליכען. (לעבהאאפטער בייפאַלל רעכטס. בעווע-גונג לינקס.)

רעדנער פיהרט אוים, דאס דיא אונאבהאנגיג-קייטס-פאַרטייא אלס קאָנטראָלע ניטצליך זיין קאָנגע, אבער ווירקליכע פאָליטיק צו טרייבען אין אין זיא גיכטאיס שטאנדע. זאָדאנן וועגדעט ער זיך נעגען דען אדרעסס-ענט-וואָרף, וועלכען נראָף דער נאַצאָנאל-פאַרטייא „נאַציאָנאל-פאַרטייא" איינגעריכטע האט.

„דיעזער אדרעסס-ענטוואָרף (אנט ער) ווירפט איינע גאנצע ריהיהע פאָן פראגען אויף, מיט וועלכען זיך אויך דיא רעגיערונג בעשאפטיגט. גון מום איך מיך מיט דעם בעפאססען, וואס אין דיעזעס אדרעס-ענטוואָרף ניכט ענטהאלטען איזט. צוויי הינגע שפיעלטען בייא דען וואהלען אינע וואָללע. דאס אינע איזט דיא פאָן דער נאַצאָנאל-פאַרטייא אָפט ערוואהנטע „ענטוויקקעלונג" דעס אויסגלייכעס: דאס איזט אין דעם ענטוואָרף וועגנעלאַסען.

אנדערע איזט דיא זעלבסטשטאָנדיגע פאָלקסווירטשאַפט שאפט אונגאַרנס, וואס עבענפאַללס אים ענטוואָרף ניכט פאָרקאָמטט. דא קאָנגנטע יא לייכט דער פער-דאכט ענטשטעהען, דאס דיא פאַרטייא ביא דען וואהלען מעהר אונד עטוואס אנדערעס נעזאגט האט, אלס וואס זיא הייטע זאגט. (צושטימונג רעכטס, בעוועגונג לינקס.) גון ווילל איך פאָן דעם צושטאנדע אונזערער פאָלקסווירטשאַפט שפרעכען. דיא גע-שיכטע דער לעטצטען יאהרע שפריכט דאפיר, דאס ווער ניכט גור ניכט אין גראָסערע אבהאנגיגקייט פאָן אָסטרייך געראטהען זינד, אָנזדערן דאס עס אונס פעלטעדר געלונגען איזט, אונזערע אינטער-עססען אויף דעם געביעטע דער פערצעהרונגס-שטייערן פאָללשטאָנדיג צו זיכערן, אונד צוואר אויף דיא וויייז, דאס ווער דיא מיט דענזעלבען אין צו-זאַמענהאנגע שטעהענדען אינדוסטריע-צווייגע ניכט גור געשיטצט, אָנדערן, וואס גיעמאנד פאָר יאהרען האָטטע גלייכען וואָללען, אויך וועזענטליך עגנט-וויקקעלט אונד געהאָבען האבען. (זאָ איזט! רעכטס.) דיא געשיכטע דער לעטצטען יאהרע אונ-זערער פאָלקסווירטשאַפט שפריכט דאפיר, דאס אונזער קרעדיטווועזען זיך בעדייטענד געבעסערט האט. (זאָ איזט! רעכטס.) דיא געשיכטע דער לעטצטען יאהרע ניכט דען בעוויז דאפיר, דאס עס אונס געלונגען, אונזערע געזאַמטע פערקעהרס-אונד אויזענבאהנ-פאָליטיק זעלבסטשטאָנדיג איינ-צוריכטען, דאס עס אונס געלונגען, אונזערע זעעי-שיפפאהרטס-אנגעלעגענהייטען זעלבסטשטאָנדיג צו אָרגאַניזירען (לעבהאפטע צושטימונג רעכטס), אונד אין דען פאָן אונס אבגעשלאָסענען האנדעלספער-טראגען איזט עס אונס אין אָפלעגען מאאסע געלונ-גען, דיא וועזענטליכסטען אינטערעססען אונזערער לאנדווירטשאַפט צו שטעצען. (לעבהאפטע צו-שטימונג רעכטס.) איזט עטווא דעם דיא שטיינע-רונג דער אבהאנגנגקייט? (לעבהאפטער בייפאַלל רעכטס.) איך גלויבע, געעהרטעס הויז, דאס ווער אין זעלבסטשטאָנדיגער אונד פאָללייג אונאבהאנגיגער ריכטונג זאָלכע פראגען געלאָזט האבען, אן דערען ערפאָלגרייכע לאָזונג פאָרדעס גיעמאנד אורך נור צו גלייבען וואגטע". (שטירמישער בייפאַלל רעכטס.)

נאך דער איינדרוקקפאָללען רעדע דעס פינאנצ-מיניסטערס ערהאָב זיך נראָף אפפאָני, אום דען פערדאכט צוריקקצו-ווייזען, אלס האָטטע זיינע פאר-טייא אים וואהלקאמפפע אנדערס געשפראָכען, אלס דיער אים הויזע אָדער אים אדרעסס-ענטוואָרף.

געעהרטען וואָרדע דיא דעבאטטע נשלאָס-סען. הייטע בעגינגען דיא שלוסס-רעדען.

האנדעל אונד פערקעהר.

(אייזענבאהנ-אנגעלעגענהייטען). דיא בעגעהרונג דער באהן צווישען דעבריצין אונד נאַרי-לעטא וואָרדע פיר דען 11. אפריל אנגעריימט. — נראָף אָלעע באַטטהיאני האט אין אנגעלעגענהייט דעס בריעס אייי-נער וויצינאַלבאהן פרעסבורג-אָדענבורג דיא אינגערעגענשען פיר דען 17. מאַרץ אויף שלאָסס קטשטעע צו איינער קאָנפערענץ אינגעלאדען. דיא פראָיעקטירטע באהן יאָלל פאָן דער שטאאטען עגגעריי דער שטיינאמענגעריי באהן אבצוזייגען אונד זיך אן דיא האאב אָדענבורג-עבענפור-טהער באהן אנשליעסען. — אין אנגעלעגענהייט דעס אוים-בריעס דער לייגע האָליטש-לעווא פאָנד אם 13. דיי-זעס מאָנאט אונטער פאָרזיטץ דעס נייטראער וויינע-נעשפאנט קרויס אין סעניין אינע קאָנפערענץ שטאטט. דיא פערזאמלונג בעשלאָס אייגהעללין, דען אויסבייא איינער שטאלשווירינגען לאָקאלבאהן מיט דען עדפונקטען האָליטש אונד לעווא אין דער ריכטונג פאָן סעניין, פריישטאדטל, נייטרא, ווערבעלי מיט אללען מאָגליכען מיטטעלן צו אונטער-שטיצען.

(בריא-אַרביטען). דיא מיליטאַר-בעהאָרדע בעשלאָס, אין קאשוי אין נייעס פערפאָלגען-מאנאטען אונד אינע באָקקעריי צו בויען. דער קאשויער שטאדטבעהאָרדע וואָרדע דיעסבעצילך בעריטס אין פראָשלאג אונטערבריטטען. — דיא „פרוכט- אונד וואַרען-לאגערהויז-נעזעללשאפט אין קאשוי לאססט נאָכסט דער אייזענבאהנ-שטאַציאָן אין נייעס לאגערהויז ערבויען אונד שייכט צור הינטאנגאבע דער נאָטהי-גען בויא-אַרביטען אינע אָפפערטפערהאנדלונג אויס. אָפפערטע מיט אייגעס וואָרען פאָן פל 2500 דזנד ביז 4. אפריל 3 אוהר נאכמיטטאגס בייא דער דירעקציאָן דער קאשויער האַ-דעלסבאנק צו איבערריכען, וואָ אויך דיא בויפלאגע אונד אנ-סטיגן בעדינגונגען צו עראָפהרען זינד.

(בריקקען-בויטען). דיא קאָנגליכע פרייטשאַרט ראאב לאססט 3 בריקקען עבויען אונד שייכט צו דיי-זעס בעהופע אינע אָפפענטליכע אָפפערט-פערהאנדלונג אויס. — אָפפערטע קאָנגען זאָוואָהל אויף גיזאַמטלאנג דער פאָרליי-גענדען פלאָגע, אלס אויך אויף גיזאַמטלאנג דער פאָם אונטערגע-מעך צו פערפאָסענדען עגטשיידפ געשטעללט ווערדען. דיא דעבבעצעלכען אָפפערטע זינד ביז 20. יוני 12 אוהר מיט-טאגס ביים בירגע-מייסטער דער שטאדט ראאב אייגעבריינגען. אן וואדיאם מיסען 5 פרעצענט דער אָפפערט-סומע עלעגט ווערדען. דיא שפעציעללען בעדינגונגען, פלאָגע אונד נאָטהיגען דאטען קאָנגען ביים שטאדטישען אינשענער-אמטע אין ראאב בעזיכטיגט. אָדער אום 30 פל. פאָן דאָרט בעצאָגען ווערדען.

(פערפאכטונג אינער לאָטטע-קאָללעקטור.) דיא אין טעמשוואר (אינגערן שטאדט) אין דער עדהעראָגאָ אינגע-שטאסס נר. 5 בעשטאנדענע לאָטטע-קאָללעקטור, אין וועלכער אינגאָטטע איך דיא אין מעגעש-

אללע לאָנדער דער כריסטענהייט, איך פאָנדע קיינען ריישטער, דיי איהם נליייכט. גיעמאנד שפרעכע פאָן רוהם אונד זיעג, דער זיך ניכט מיט איהם גמעסען האט. דיריטטע איך מיך מיט איהם פערבינדען, זאָ לאָנג דיא וועלט צו אונזערן פיס-סען. דאָך דאס געשיקק האט איהן מיר אלס פיינד הינגע-שטעללט, אונד זאָ וועלל איך איהן בעזיעגען אָדער אונטער-נעדען. עיסט וועגן איך מיט דען נעקראָנט אויס דיעזעס שטרייטע קעהרע, וועדדע איך דאראן דענקען, פראָנקרייכס שטאָלץ צו בריכען. ביז דאהין דיענע דאס פראָנצאָזישע הערע, דאס פיליפס אוינזטס נאך פיריען פיהרען ווירד, צור אונטערשטטוצונג מיינער פלאָגע אונד גיעמאנד שטאָרע מיך דורך עריעגונג אינער פערדערבליכען צווייטראכט. אינבע-הויפט אבער ווערדע איך גיע דולדען, דאס דער אינבערמוטה אינגעס אונטערטהאנען מיר פאָרשריייבע, וואס אוים מיינגעס אינגענגען הערצען קאָממען מוסס. גון ווייסס איהר, וואס מיך ערבישטערט האט."

„אינדעססען האבט איהר אייך דען נראָפען בינאָם צום פינדע גמאכט, אין אינער צייט, וואָ עס אייך זאָ וויכטיג איזט, פריינדע צו האבען," זאגטע לאָנגשאנס בעדענקליך.

„דעסטע בעסער!" ריעף סאליסבורי.

„איהר פרייס אייך דאריבער?" פראגטע דער בישאָף פערוואונדערט.

„אללערדינגס!" ערוויעדערטע סאליסבורי; „דענן איך ווייס, וואס יעטצט נעשעהען ווירד. בינאָם ווירד דען פרינצען יאהרגאנג אויסזוכען אונד איהם אונזערע פערזאמלונג פער-ראטהען. אייגען זאָלכען פערראָטהער האבע איך אבער עבען נעווינשט, ער לייסטעט אונס אייגען נראָססערן דיענסטן. אלס זיך טרייטען לאָססט."

„וויא איזט דאס צו פערשטעהען?" פראגטע ריכארד.

„גנאדיגער הערה," זאגטע סאליסבורי פייערליך, „פער-נעהמט גון דאס וויכטיגסטע נעהיימניס. דאס נאך נעמאנד אהנע. איך האבע פיר אייך מיט יאָהאגן אונטערהאנדעלט, אונד אייער טרייער בודדע ווילהעלם לאנגשווערד וואר מיין באָטשאפטער. יאָהאגן שוואגט. ער פירכטעט אויך אונד וועהט אין. דאס אין מיססלונגענער קאָמפף מיט אייך איהן פערדערבען מיססטע. ער ציעהט עס דאהער פאָר, אייך צו וויייכען, אונד בעדיינט זיך גור אינגע פראָוינצען אין פראנק-ריייך אונד אין ענגלאנד."

„נערן, נערן," פיעל ריכארד פריידיג אין. „אונד איך פינע נאָך גלאָצעסטער, דערבי אונד אָמערזעט הינצו!"

„ניכט זאָ ראש, מיין פירסט." פערזעטצטע לאָנגשאנס.

„בינאָם ווירד, נענען זיינע אבזיכט, אייערע בודדערס עגטשלוסס צור ריייפע בייגען; שפראך סאליסבורי וויייטער.

„עס איזט קלאר, דאס יאָהאגן מיט זיינער עקלאָרונג גור דעסהאלב נאָך צוריککקאָללט, ווייל ער זיך מיר האָפפענד שמייכעלט, דיא שטיממען אין ענגלאנד צו געווינגען. ווייס ער אבער, דאס דיא ערסטען מאָנגער דעס רייכעס דעס אָבטען ערבען אהרע טרייע גלאָבע האבען אונד דעס קאָנינג דאס רעכט, דיא טהראָנפאָלגע צו פעראָנדערן, ניכט צוגעשטעהען, זאָ איזט זיין האָהייטס-טריט צעריککנגען, בעססער אלזאָ, ער ערפאָהרט אללעס פאָן אייגעס אונזערער ענגגער, דער זיך צו איהם ווענדעט. בינאָם ווירד איהן מיט דער נאכריכט פאָן אונזערער ציאָממענקנפפס ווערטרשעטצטערן. יע לעבהאפטער בינאָם אין זיינעס אייסער שלדערן ווירד, דעסטע מעהר ווירד ער דען פרינצען צו דער ערקענטניס בריינגען, דאס אללעס פיר איהן פערלאָרען איזט. ווער פערהאלטען אונס אינדעססען

נאָנען יוהנ אונד וואָרטען אב, דאס ער דיא ערסטען שרייטע טהוט. נעעמט אכט! עס פערגעהען ניכט דייא וואָכען, ביז ער צו מיר שיקקט!"

„אלזאָ דייא וואָכען, מיינע איהר?" שפראך ריכארד. „גון וואָהל! זאָ לאָנגע קאָנען איך נאָך דיינע פערזיכלען."

„וויא? דיינע פרוהע בעשטיצטע, איהר וואָללטעט —"

„ווייל אונבעדינגט, ערוויעדערטע ריכארד, אייגע לייכטע פערוווירונג פערבערגענע. זאָ לאָנגע קאָנגען דיא שאָן דייגען אָדגע מיך פערטע ווערדען. עס איזט אונערעכט, דאס איהר מיך זאָ דראָנגעט. דיעזען פרייהליכען אויפגעטהאלט צו פער-לאססען אונד מיך אין דאס נעריייש דער וואָסגען צו שטיצען. אבריינגען וווילל איך מיך שאָן זאָ פערבאָרגען אללעען. דאס נעמאנד מיינע אנוועזענהייט עראָהרען זאָלל."

„זאָ לאָנגע איהר דייער בלייבט." פלייסטערטע איהם דער בישאָף פאָן עלי צו. „דאָרט קיינע פאָגעסען מעהר נעהאל-טען ווערדען."

ריכארד וועגדעטע זיך ראש צו איהם אום אונד זאָה איהן פראגענד אן. „נראָף סאליסבורי אָפפענטע זיינעס הערען נאָכסטע אייגע טהור. דורך דיא מאן אין פרונק-נעמאך ערבליקקטע, אין וועלכעס דיא פאָרבערייטונגען צו אייגעס מאהלע נעשאָפען וואָרען. ער וואר דער לעטצטע. דער דענן אאלפערליעס. אונד וונקטע נאָך מעהר אייגעס פערדרוסס דענגער הערבייא.

„אייליג וואָאָרט צום יודען בענגעדיקט." בעפאהל ער איהם. „אונד זאגע איהם, דאס איך צעדענטיזעד מאיך האבען מוסס. ער זאָלל דאס נעלד גלייך מאָרגען מיטברינגען. ער ווירד מיט מיר צוזייזען זיין."

(פאָרזעטצונג פאָלגט.)

שפאריאטעס אונד ניכטערנעס פאלק. איהר ווירק-ליכעס פערגעהען ליעגט דארין, דאס זיא עס ווייטער ברינגען, אלס דאס פיילע, ליכטזינניגע אונד טרוג-קעניע פאלק, אונטער וועלכעס זיא לעבען.״

(צום זעלבסטארדעס אבגעדעגעבן געזיאמטוש) דער זיך אם אנגנאם אין קישקאראש ער-שאפענן האט, ליעגען פאלגענדע איינצעלהייטען פאר: געזיאמטוש, פערטרעטער דעס בעצירקעס קעצעל, וואר 39 יאהרע אלט, ער וואורדע אם יאהרע 1881 אין קאלאטשא, וואו ער 5 יאהרע הינדורך דיא ארויאקאטור איינאומטע, צום שטוהל-ריכטער אונד אין יאהר דארוף צום אבער-שטוהל-ריכטער געוואהלט. אם 28 יאנגער 1892 וואהלטע איהן דער קעצעלער בעצירק אין דען דייסבאנד, דא ערפוהרר ער, דאס געגען איהן אנצייגען וועגען דאקו-מענטען-פאלשונג איינגעלייפען זייען, דיא ער נאך אלס שטוהלריכטער פעראבטע האבען זאלל. דאס וואר דער אומשטאנד, דער דען אבגעאָרדנעטען פער-אנלאססטע, זיך דאס לעבען צו נעהמען.

(געגען דען אנטי-סעמיטיס-מוס.) בייא איינעם פעסטע דעס דייטשען טורנ-פעראיינעס אין פראנז הייעלט אם אָנגנטאג דער בעקאנגטע אָבטערדייטשיע אבגעאָרדנעטע פלע-נער איינע רעדע, אין וועלכער ער דאס טרייבען דער אנטיסעמיטען אלס אין עגנטשיידען פערדאמ-מענסהייטס בעצייכנעטע.

(אויסוויזונג איינעס אנטי-סעמיטען.) דער שעפ-רעדאקטער דעס אין ליפציג ערשיינענדען „מאנעס-אנצייגער״, איין רוסישער אונטערטהאן נאמענס בוייעה, וואורדע אויף אנאָרדנונג דעס אָבסטיטען מיניסטעריומס פאן דאָרט איינגעוויזען, וויל ער אין זיינעם אנטיסע-מיטישען בלאטטע דען יודען ריטואל-מאָרד פאר-ווארף אונד דאס פייטשע יסטיצמיניסטעריום פער-לייומדעטע, עס ערנרייפע פארטייא פיר דיא „יידישען נאָרדער.״

(צוריקקבעפאָרדערטע רוסיש-יידישע אויסוואנדערער.) דיא פריי-סישע רעגיערונג פערבאָט דען נרענצ-אמטערן רוסישע אוטוואנדערער איבער דיא נרענצע צו לאסען. דעמצופאלגע וואורדע איין טראנספאָרט פליכטנעער יודען פאן בה ארן נאך וואַרשוי צורוקקבעפאָרדערט.

(פערהאפטונג איינעס שפיאָנס.) מאן טעלעגראפירט אוס לעמבערג: וואו דען פאלנישען בלאטטערן אוס וואַרשוי בעריכטעט ווירד, איזט אין קאמיענעץ-פאָדאלסקי אין בוכבינדער, נאמענס ברוינער, אונטער דעם פערדאכטע דער שפיאָנאזש צו גונסטען אָסטערייכס פעסטגענאמען ווארדען. דערזעלבע זאלל פערזוכט האבען, צוויי אין דער מיליטאר-קאנצליי בעשאפטיגטע שרייבער צור אנפערטרוטונג איינער אבשריפט דעס מאָבילזירונגס-פלאנעס צו פערליי-הען, וואָבייא ער איהנען איין אנגעבלאָ אינערריכטע. צעהען אין דיעזע אנגעלעגענהייטען פערוויקקעלטעס פאָ-לען אונד ירדען אונד ווארדען פערהאפטעט.

(דיא זאָנענטאנס-רוהע דער טראפיקאנטען.) דאס אמטסבלאטט ברינגט אייגע פערארדנונג דעס פינאנצמיניסטערס ווערק-קערלע, וואָנאך דען טראפיקאנטען געשטאטטעט ווירד אם אוהרע פערקויפס-לאָקאלע אן זאָנענ-טאגען אונד אם שטעפאנסטאגע ביז 4 אוהר נאכ-מיטטאגס געשלאָסען צו האלטען; פאָן 4 ביז 9 אוהר אבענדס יעדאך זינד דיעזע לבען פערפליכ-טעט. עגטוויעדער אוהרע לאדען אָפען צו האל-טען אָדער אין דעם געבייד אוהרעס לאָקאלס איינע ליכט ערזיכטליכע פערקויפס-שטעללע פיר צינאר-רען, טאבאק, שטעמפעל-מארקען אז ז ו ר צו ער-ריכטען.

(בלוטיגע עקצעסס.) האבען אין טשאָרנא צווישען דען אנהאנגערן דער אונאב-האנגיגקייטס-פארטייא אונד יענען דער נאַציאָנאל-פארטייא שטאטגעפונדען. אויף פערלאנגען דער דאָרטיגען שענדארמעריע קאם מיליטאָרישע אסט-טעניין אוס אָדענבורג נאך טשאָרנא.

איס דעם אבגעאָרדנעטען-דייזע.

— פאָרטזעטזונג דער אדרעסס-דעבאטטע. —

זאָ זעהר אונפרוכטבאר דער אין דער אדרעסס-דעבאטטע צום אויסדרוקק בעלאנגענדע קאמפף דער פארטייען איזט, קאנן מאן דענאָך ניכט לייגנען, דאס אין דערזעלבען מאנכע נעדענקענע אונד לעהרייכע רעדע נעהאלטען ווירד. איינע זאָלכע רעדע איזט דייעזע, וועלכע פינאנצמיניסטער וועקערלע פאָרגעסטערן אים רייכסטאג נעהאלטען האט. ער זאגטע אונטער אנדערעס פאָלגענדעס:

„אין דען אדרעסס-ענטווירפען דער אָפפאָזי-ציאָן איזט איינע נעוויססע פערזאָנליכע שפיטצע נעגען דיא רעגיערונג נעריכטעט. נאָטווייל אדרעסס-ענטווירפע לייגנען זייטענס דער איסטערסט-לינקען פאָר, דיא איינע דעם העררן אבגעאָרדנעטען קארל אָ מ ו ר אָ ש אים נאמען דער אונאבהאנגיגקייטס-פארטייא אונד דיא אנדערע דעם הערן אבגעאָרד-נעטען נאבריעל אוגראָן אים נאמען דער אכט-פארטייא, ביידע נעהען פאָן דעם גרונדגעדאנקען אוס, דאס דיא נאַציאָנאָלע זעלבסט-שטאנדיגקייט אונגארנס מעהר צור געלטונג קאָמ-מען מוססע. דער אונטערשיעד צווישען דייזען בייד-דען אדרעסס-ענטווירפען איזט, דאס דער אָטווא״שע אין אויסגלייך פאָם 1868 ניכט אקצעפטירט, וואהרענד אבער דיא שטאאטסרעכטליכע גרונד-לאגע פארלייפיג אנגענומען, בייז עס ניכט געלונגען איזט, דייזעלבע אבצואנדערן. דאס זינד דיא פאָלי-טישען פראָגראממע דער בייד ערן פארטייען. אין פאָ-ליטישעס פראָגראמם מוס דאָך אין זיך אירגענד אייגע נאראנטיע דעס ערפאָלגעס עגטהאלטען; דייזע זע נאראנטיע, יא זעלבסט דיא וואהרשיינליכקייט דעס ערפאָלגעס פעהלט דען בייד ערן ערוואהנטען פראָגראממען. פאָר יאהרען קענגזייכענעטע אָטווא״ש דיא אויפגאבע זיינער פארטייא דאמיט, דאס זיא אונס פאָר דעם „יידישטהום״ אונד דעם „אָסטערריי-כערטהום״ בעוואהרען וואָללע. דאס זינד אללגע-מיינע שלאנוואָרטע, זאָ וויא „אונאבהאנגיגקייט״ אונד „עפרזאָנאל-אונאָן.״

געזיאָ פ אָ ל אָ נ י: איזט דאס קיינע פאָלי-טיק?

פינאנצמיניסטער ווערלע: עס איזט איינע זעהר שאָנע, איינע גראָסע פאָליטיק, אבער איך ווילל דען אונטערשיעד צווישען אוהרער פריהע-רען אונד איהרער יעצטיגען דאָללע צייגען. דאמאלס אלס זיא ניכט דאס געביעט דער פראקטישען פאָ-ליטיק בעטראטען, אָנדערן זיך נור דיא קאָנטראָלע אונד ווארנונג צור אויפגאבע שטעללטען, פאָרדער-טען ווייר פאָן איהנען אויך קיינערליא איינגעהענדע-רעס פראָגראמם; אבער הייטע, דא איהרע פאר-טייא 100 מיטגליעדער האט אונד זיא מיט דעם אנ-שפרוך אויף איינע פראקטישע דורכפיהרבארע פאָ-ליטיק פאָרטרעטען; הייטע, דא זיא שאָן אונזערע טאגע צאהלען אונד יעדע אנדערע פארטייא בלאָס אלס „אבערגאנג״ בעטראכטען, קאָننען ווייר אונס מיט דען בלאָסען שלאנוואָרטען ניכט בעגנינען. אך ווייס, דאס זיא דיא נעמיינזאמען אننעלעגענהייטען ניכט וואָללען, דאס זיא דיא נעמיינזאמע ארמעע, זעלבסט פראָווזאָריש, ניכט אקצעפטירען. דאָך ווייס-טען ווייר זא אויך ניכט, וויא דיא נעעהרטע פארטייא אבער אונזערע איינגעגלילטען פונדאמענטאל-גע-זעטצע דענקט. אקצעפטירט זיא דיא נעזעטצע-אר-טיקעל I, II אונד III דעס יאהרעס 1723? אקצעפ-טירט זיא נאטענגלייך דאס פרינציפ דייזער נעזעטצע, דאנד דענאָך האט דיא גלוטהאָללע רעדע, דיא דער צערן אייך איינגאב, מעהר געווירקט, אלס דיא קונסטליך נעשטעללטען וואָרטע פריהאָבט האָטטען, דיא דער בישאָף פאָן עלי איך שפרעכען הייסט.״ בעמערקטע פודזע.

„גוטע, עס איזט געלונגען, גליכפיעל, וויא!״ זאגטע לאָנגשאנס. „אבער איהר האבט מיר באנג געמאכט, גנאָדיגער הערר! האָטטען אין דאָך נעגענגעליבט, דאס דיא צומוטהונג, אדעלהייד אויפגעזעבען, אייך זאָ עגטפערן קאָننען! איך וואוסטע ווירקליך ניכט, דאס איהר זיא לעבטט.״

„וואס פאָללט אייך אין?״ דייקע ריכארד אויפלאכענד. דאָך מיט פלאָשעליך פערגעסטערער מיעגע זעטצעע ער הינצו: „גיע, גיע ווייר דייזע אונווירדיגע מיינע זעמאהלין, איך האטטע זיא, איך פערגעשייע דייזע בוהלין מיינעס פאטערס.״

„זאָ האט דענאָך דיא נעהאָططיגע בעמערקונג איבער אייער אننעגעס פערהאָלטענס צו פיליפס אוינוטט אייער פייינדשאפטליכעס נעפיהל פיר איהן פערלעצטע?״ שפ-אך פודזע אין אייגענען פראָגענדען מאָנע.

„נעהטע ווהרליך מיט מיר אוס, פרייינד,״ ריכארד. „נעשטעהטע עס מיר נור, איהר וואָללט מיך אוס-פאָרשען; איהר לעגט מיר דייזעלבען פראָגען וויא פריהער בינאָס פאָר. דייזער בינאָס זיעהט שארף, ער האט רעכט, ניע קאָנן וואהרהייט פערטייען קיינע מיט פראָנקרייך פער-בינדען. דאָך איך מוסס מיין הערץ בעצווינגען, דענן דייזעס איזט ניכט דיא צייט, פיר מיינע אונאבהאָנגיגקייט פאָן איהם דאס שווערסטע צו ערלייפען. לאסטט מיך אבער נור ערסט מיינע גראָططען פאָלגע אויספיהרען, יעטצט דירסטעט מיינע זעעלע נור נאך קאָמפף מיט טולפאן אאלאדין, דורכצאָגע איך דייעס איין הוף, דער אייך אוס מיינע פאהנע אָططעלט, דיא צור עהרע דער בייסططעהיס וועהט. צו זאָ האָהנס צוזעקקע פערלאנגע איך אייערע ערקלערונג דער טרייע. איך ערבططע ויא ניכט, איך פ אָ ר ד ע ר ע ויא: דאס איהר זיא מיר אבלעגנט, געביעטען אייך מיין רעכט, אייערע פططליכט אונד דיא דייקקוכט אויף דיא בייططططהיס. נאָطططططط